

Asia: VN/27825/2022

Lausuntopyyntö asetusmuutoksista juomavesidirektiivin täytäntöönpanemiseksi

Yleistä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Esitetyt asetusmuutokset lisäävät vaatimuksia sekä vesihuollon toimijoille että valvonnalle. Pienien osuuskuntien on erittäin vaativaa ja osin mahdotonta vastata kaikkiin kasvaviin vaatimuksiin. Kansallisesti tulisi entistä enemmän panostaa ohjauksessa siihen suuntaan, että vesihuolto järjestettäisiin riittävän suurissa yksiköissä, joissa on riittävät ja asiantuntevat resurssit.

Asetusmuutokset juomavesidirektiivin täytäntöönpanosta lisäävät myös terveydensuojeluviranomaisen työmäärää ja koulutustarvetta.

Asetusluonnokset ohjaavat viranomaisia tiiviimpään yhteistyöhön riskinarvioinnissa, mikä on erittäin suositeltavaa koska talousveden turvallisuuden varmistaminen vaatii laajasti osaamista.

Toimeenpanon kannalta on erittäin tärkeää, että asetusten soveltamisohjeet olisivat saatavilla viranomaisen käyttöön hyvissä ajoin ennen muutosten voimaantuloa. Tämä tulisi ottaa huomioon myös siten, että määritellään riittävät siirtymäajat.

Pidämme erittäin hyvänä käytäntönä, että valmistelua on tehty laajapohjaisesti ja myös kuntien edustajia on osallistunut valmisteluryhmiin. Kuopion terveydensuojelu on osallistunut valmisteluun, joten näkemyksiämme on otettu huomioon jo valmisteluvaiheessa.

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi terveydensuojeluasetuksen (1280/1994) muuttamisesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi talousveden tuotantoketjun riskienhallinnasta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Määritelmälista on hyvä ja kattava.

Tarkistettava pitäisikö 6 § viittaus 2 momenttiin muuttaa -> 3 momenttiin

Käytännössä terveydensuojeluviranomainen on ainoa taho, joka osallistuu laitoksen lisäksi riskinarvioinnin laatimiseen. Valtaosalla laitoksista osaaminen ei riitä paikkatietoaineistojen esittämiseen. Yhteistyö on välttämätöntä momentin 3 kohdalla (riskinarviointiin on sisällytettävä vaarojen ja vaaratilanteiden tunnistaminen vedenottopisteiden vedenmuodostumisalueilla) joten kannattamme yhteistyövelvoitteen lisäämistä.

Vanhoista verkostoista ei ole materiaalitietoja, joten vaatimusta materiaalitiedoista ei käytännössä aina pystytä täyttämään.

Somaattisten kolifaagien seuranta raakavedestä. Kertoo ulosteperäisen saastumisen mahdollisuuden, joka on lähes aina jossain määrin mahdollista. Kriteerit tämän seurannan aiheellisuudelle?

Määritellään riskienhallintasuunnitelman sisältö. Määritellään omavalvonta aikaisempaa yksityiskohtaisemmin.

3.3. Erityisesti seurattavien muuttujien seurantarpeen riskinarviointi vaatii vahvaa asiantuntemusta, jota on käytännössä vain suurimmilla laitoksilla.

Tutkittujen muuttujien omavalvonnan tulokset ”toimitetaan tiedoksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston osoittamaan tietojärjestelmään 49 a §:n 3 momentissa esitetyllä tavalla”. Omavalvontatulosten toimittaminen vaadittuun järjestelmään tulee olla toiminnanharjoittajan vastuulla. Pykäläviittaus on jää tässä vaiheessa epäselväksi.

Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Talousvettä toimittaville laitoksille ehdotetaan velvollisuutta tehdä kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ehdotus ohjelman sisällöstä. Enemmistöllä pienistä laitoksista ei valitettavasti käytännössä ole riittävästi asiantuntemusta tehdä laadukasta ja kattavaa ehdotusta valvontatutkimusohjelman sisällöstä. Laitoksilla tulee olla velvollisuus luovuttaa valvontatutkimusohjelman laatimisessa tarvittavat tiedot terveydensuojeluviranomaiselle.

Valvontatutkimusohjelma esitetään toimitettavaksi tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Usein ympäristönsuojeluviranomainen on sama toimielin, joka toimii terveydensuojeluviranomaisena. Velvoitetta voisi täsmentää, niin että se on toimitettava tiedoksi ympäristönsuojelusta vastaaville yksiköille ja viranhaltijoille.

Kannatamme 17 §:ään esitettyä lisäystä siitä, että myös toiminnanharjoittaja olisi osallistuttava tiedottamiseen talousveden mikrobiologisten laatuvaatimusten täyttymättömyydestä.

Olemme huolissamme siitä, miten saadaan yhtenäiset linjaukset terveydensuojeluviranomaisten näkemyksen mukaisesti merkityksiltään vähäisistä poikkeamista (17 § 3 mom). Tähän tarvittaisiin erityisesti tutkimuslaitoksen (THL) näkemystä ja tukea.

18 a § (viittaus liitteen I taulukkoon 6 tarkoittanee taulukkoa 5)

18 a momentin 2 kohtaa tulee muuttaa niin, että tiedottaminen kuuluu ensisijaisesti toimijalle ja terveydensuojeluviranomainen varmistaa asian (kuten voimassa olevassa asetuksessakin on). Lisäyksenä voisi olla, että terveydensuojeluviranomainen voi tarvittaessa määrätä tiedottamaan.

Momentin 5 kohtaan lisätty ”kannustaminen” sopii paremmin ohjeiden tasolle kuin säädöstekstiin.

19 § 4 momentin säännös siitä, että ilmoitus häiriötilanteesta on tehtävä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston määrittelemällä tavalla on kannatettava.

22 § Tietojen toimittaminen verkkopalveluun tulee säätää talousvettä toimittavien laitosten velvollisuudeksi niiltä osin kuin tiedot eivät siirry automaattisesti muista tietojärjestelmistä. Vastuu tietojen toimittamisesta on tässä epäselvä.

Uusille asetuksille tulisi olla riittävän pitkä siirtymäaika (1 vuosi), jona aikana kaikki valvontatutkimusohjelmat tulisi tarkistaa asetuksen mukaiseksi. Valvontatutkimusohjelmien saattaminen uusien määräysten mukaiseksi olisi tällöin tasapuolista laitosten välillä. Ennen asetusmuutoksen voimaan tuloa tarkistetut valvontatutkimusohjelmat voivat olla sellaisenaan voimassa jopa kuusi vuotta, mutta asetusmuutoksen jälkeen tarkastettavien valvontatutkimusohjelmien on täytettävä uudet määräykset välittömästi. Tämä ei kohtele toimijoita tasapuolisesti.

Hartikainen Tarja
Kuopion kaupunki - Ympäristöterveys